

धनगढी उप-महानगरपालिका: एक संक्षिप्त परिचय

नेपालको सुदूरपश्चिम क्षेत्रमा स्थित धनगढी नगरपालिकाको स्थापना एउटा दीर्घकालिन सोच "व्यवसायिक, औद्योगिक तथा बहुसांस्कृतिक समुन्नत शहर धनगढी" का साथ २०३३ सालमा सेती अञ्चलको कैलाली जिल्लामा भएको हो र मिति २०७२/०६/०१ गते देखि धनगढी नगरपालिकाको स्तरोन्नती भई धनगढी उप-महानगरपालिका हुन गएको हो। यो समुद्री सतहदेखि १०९ मि. को उचाईमा काठमाडौं देखि ७५० कि. मि.को दूरीमा स्थित रहेको छ। धनगढी उप-महानगरपालिकामा कूल २० वडा रहेका छन्। २३१.१९ वर्ग कि.मि.को क्षेत्रफलमा फैलिएको धनगढी उप-महानगरपालिकाको भु-आकृतिक स्वरूप करिब सबै जसो समतल रहेको छ भने यसको पूर्वमा हसुलिया र गदरिया गा.वि.स. छ भने पश्चिममा मोहना नदी, उत्तरमा अत्तरिया नगरपालिका र चौमाला गा.वि.स. र दक्षिणमा अन्तर्राष्ट्रिय रुपमा भारतको सिमाना तथा मोहना नदी रहेको छ। यसको शालाखाला अधिकतम तापक्रम ४५ डिग्री न्यूनतम तापक्रम ७ डिग्री रहेको पाइन्छ।

भौगोलिक अवस्थिति

यो धनगढी नगरपालिका मिति २०७२/०६/०१ गते नेपाल सरकार मन्त्रिपरिषदको निर्णयबाट धनगढी उप-महानगरपालिका रहन गएको हो। यो समुद्री सतहदेखि १०९ मि. को उचाईमा काठमाडौं देखि ७५० कि. मि.को दूरीमा स्थित रहेको छ। धनगढी उप-महानगरपालिकामा कूल २० वडा र १ संसदीय निर्वाचन क्षेत्र रहेका छ।

क्षेत्रफल, सिमाना तथा घरातलिय स्वरूप

२३१.१९ वर्ग कि.मि.को क्षेत्रफलमा फैलिएको धनगढी उप-महानगरपालिकाको भु-आकृतिक स्वरूप करिब सबै जसो समतल रहेको छ भने यसको पूर्वमा यसको पूर्वमा हसुलिया र गदरिया गा.वि.स. छ भने पश्चिममा मोहना नदी, उत्तरमा अत्तरिया नगरपालिका र चौमाला गा.वि.स. र दक्षिणमा अन्तर्राष्ट्रिय रुपमा भारतको सिमाना तथा मोहना नदी रहेको छ। यसको शालाखाला अधिकतम तापक्रम ४५ डिग्री न्यूनतम तापक्रम ७ डिग्री रहेको पाइन्छ। साल २०६८ को तथ्याङ्क अनुसार यस नगरपालिकाको कुल जनसंख्या १,३७,६६६ रहेको जसमा पुरुष संख्या ६८,४२२ (४९.७०%) र महिलाको संख्या ६९,२४४ (५०.३०%) रहेको पाइन्छ भने यस क्षेत्रको जनसंख्या वृद्धिदर ३.९ अनुमानित गरिएको छ। यहाँ कूल घर संख्या २७,४०७ रहेको छ।

प्रमुख चाडपर्व

स्थानीय स्तरमा बसोबास गर्ने विभिन्न जात जाती तथा समुदायका मानिसहरूको बसोबास रहेको यस क्षेत्रमा विभिन्न चाड पर्व मनाउने गरिन्छ। जस्तै: दशैं, तिहार, माघि, होली, गौरा, औल्ले, मागे संक्रान्ति, कृष्ण जन्माष्टमि, बकर इद, उल इद फितर, आइतबारी, छठपर्व, बुद्ध जयन्ती, क्रिष्मस यहाँका प्रमुख चाड पर्वको रुपमा रहेको पाइन्छ।

स्थापना : २०३३ साल (उप-महानगरपालिका २०७२ असोज १ गते)

भौगोलिक अवस्थिति

कूल क्षेत्रफल: २०३१.१९ वर्ग कि.मि.

काठमाडौं देखि को दुरी: ७५० कि.मि.

उचाई: १०९ मि.

जनसंख्या (२०६८ को राष्ट्रिय जनगणना अनुसार)

पुरुष: ६८४२२, महिला: ६९२४४, जम्मा: १,३७,६६६, घरधुरी संख्या: २७४०७
 राजनैतिक विभाजन विकास क्षेत्र सुदूर पश्चिममा, अंचल सेती, जिल्ला कैलाली, संसदीय निर्वाचन क्षेत्र नम्बर ६ (संख्या १), वडा संख्या २०

सिमाना

पुर्व: गदरिया र हसुलिया गा.वि.स.

पश्चिम: मोहना नदी तथा कंचनपुर जिल्लाको सिमाना

उत्तर: अत्तरिया नगरपालिका र चौमाला गा.वि.स.

दक्षिण: मोहना नदी तथा अन्तर्राष्ट्रिय रुपमा भारतको सिमाना

घनगढी उप-महानगरपालिकाको जनसंख्या विवरण

वडा नं.	घरधुरी	पुरुष	महिला	जम्मा जनसंख्या
१	३१०५	७३२६	७००७	१४३३३
२	२७५८	६४१०	६०४९	१२४५९
३	२८६८	६७९५	६७५४	१३५४९
४	२१४२	४८८६	४२८९	९१७५
५	२६७५	६०६४	५५८०	११६४४
६	९४०	२६१०	२७५५	५३६५
७	१७०६	४६१०	४४३३	९०४३
८	११५२	३१०२	२९३९	६०४१
९	३५४	७८७	९९५	१७८२
१०	२५०	८५८	९२१	१७७९
११	३०९	११४९	११६२	२३११
१२	१९९८	४६३७	५३७२	१०००९
१३	५०१	१५१७	१४६५	२९८२
१४	२७२	६८८	८१०	१४९८
१५	७६२	२३१८	२५०५	४८२३
१६	९०२	२५३२	२८५६	५३८८
१७	८६९	२४५२	२५२५	४९७७
१८	११८१	३३८८	३५५७	६९४५
१९	१०४७	२५८२	२८६९	५४५१
२०	१६१६	३७११	४४०१	८११२
जम्मा	२७४०७	६८४२२	६९२४४	१३७६६६
		४९.७०१४५१	५०.२९८५४८६६	
		क्षेत्रफल	२३१.१९ वर्ग कि.मि.	